

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ВИХОВАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

ХОМЕНКО А.А., ХОМЕНКО О.І., ГЕРАСКІНА Е.А.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

Сучасне суспільство характеризує динамічні зміни у економіці, політиці, культурі, відносин між суспільством і особистістю. Процеси диференціації та інтеграції, інтенсивні соціальні зміни та зростання активності різних суспільних груп вимагають переоцінки якості підготовки професіонала-фахівця, особистості та члена суспільства. Випускник вищого навчального закладу є, з одного боку, особистістю, з іншого – працівником. Фахівця як працівника характеризують такі якості, як професійні знання, вміння та навички, необхідні для виконання ним професійних обов'язків. Спеціаліст як особистість характеризується соціально значимими орієнтирами, моральними цінностями, професійною мотивацією, сприйнятими соціальними нормами, що регулюють його діяльність. Зміст і характер праці сьогодні все більшою мірою вимагають від молодого людини не лише сучасної освіти, глибокого знання виробництва, а й високого рівня інтелектуального та фізичного розвитку, свідомого, творчого ставлення до праці, вміння здобувати нові навички та розвивати існуючі, користуватись інформаційним надбанням суспільства та людства в цілому.

Формування особистості майбутнього фахівця є основним завданням системи вищої освіти, що забезпечує розвиток та становлення професіонала, громадянина, інтелігента, що володіє сучасним науковим світоглядом, здатного до професійної, інтелектуальної та соціальної творчості.

Виховання – процес ширший, складніший, багатофакторніший, ніж процес навчання. Він функціонує та розвивається відповідно до властивих йому специфічних законів та закономірностей. Ці закономірності виражають об'єктивні, стійкі зв'язки та відносини між вихованням та соціально-економічними умовами, різними компонентами всередині процесу виховання. Пізнані закономірності свідомо використовуються під час виховної діяльності.

Виховання студентів включає низку компонентів, що перебувають у взаємних зв'язку та обумовленості. Основними з них є:

- система виховної роботи, турбота про здоров'я та фізичний розвиток;
- турбота про своєчасне повне забезпечення студентів всім необхідним, про задоволення їх матеріальних і духовних потреб;
- організація навчальної, культурно-дозвільної, спортивно-масової роботи;
- забезпечення порядку та організованості у навчальному закладі;
- встановлення та розвиток правильних взаємин між викладачами, керівниками та студентами, між колективами навчальних груп, міжособистісних відносин усередині колективів навчального закладу;

– забезпечення особистого прикладу всіх працівників навчального закладу, розуміння ними виховного значення своєї праці, достойної особистої поведінки та вимогливого ставлення до оточуючих;

– формування у кожного студента бажання та вміння займатися самовихованням та саморозвитком, професійним та культурним.

Виховання студентів спрямоване на формування у них якостей керівника та організатора, що розуміє сучасний розвиток виробництва та суспільства.

Важливою особливістю процесу виховання у вищому навчальному закладі є формування у майбутніх фахівців якостей наставника та вихователя своїх підлеглих, що вміє працювати з людьми, згуртовувати їх у дружній колектив та забезпечувати їхню високопродуктивну працю. Найбільш важливими напрямками виховної роботи у вищих навчальних закладах вбачаються:

– посилення виховного аспекту професійної підготовки з урахуванням світоглядних позицій у галузі системно-орієнтованого розуміння таких зв'язків, як людина-людина, людина-суспільство, людина-техніка, людина-природа;

– комплексне вирішення взаємопов'язаних проблем у сферах навчального процесу, виховання, формування здорового способу життя;

– розвиток сприятливого соціально-психологічного клімату, атмосфери довіри та співробітництва у колективах, забезпечення реальних умов для гармонійного розвитку майбутніх фахівців;

– розвиток матеріально-технічної та соціокультурної бази (достатня кількість навчальної літератури, комп'ютерних класів, навчально-методичних кабінетів, читальних зал, лабораторій, оснащених сучасним обладнанням та ін.);

– організація та проведення соціологічних та психологопедагогічних досліджень у сфері розвитку моральних та естетичних засад формування особистості майбутніх фахівців;

– розвиток у студентів любові до своєї вітчизни, моральної готовності до праці на благо її розвитку та процвітання, розуміння суспільної ваги та важливості кожного громадянина, розвиток відповідальності за свою працю;

– формування в учнів високої правосвідомості, дисциплінованості, готовності до виконання вимог законів, моральних і етичних норм суспільства;

– розвиток у майбутніх фахівців педагогічної культури, організаторських якостей, вміння навчати та виховувати людей, керувати соціально-психологічними процесами у трудових колективах;

– формування у них загальної культури, культури спілкування та взаємовідносин, прагнення до самовдосконалення та здорового способу життя та ін.